

Nasjonalt geodataråd – oppsummering

Møte tirsdag 11. februar 2025 – kl. 12:00 – 14:30

Møtet gikk på Teams

[Agenda](#) og [bakgrunnsnotat](#) for møtet finner du på samhandlingsområdet.
(Presentasjonene fra møtet finner du ved å klikke på saksnummeret.)

Velkommen og [oppsummering](#) fra møtet 20. november 2024

Arne Bjørn Mildal ønsket velkommen og oppsummerte kort fra rådets forrige møte. 13 av 16 rådsmedlemmer hadde anledning til å møte denne gang. Øistein Knudsen, Heri Ramampiaro og Torfinn Sørensen hadde meldt forfall.

KDD har enda ikke kommet med noen tilbakemelding på anbefalingen om å utarbeide en ny nasjonal geodatastrategi – dette vil eventuelt bli fulgt opp i rådets neste møte.

Sak 1/2025 - Satsingsforslag for fellesløsninger - status og oppfølging mot marskonferansen v/Johnny Welle

Johnny Welle ga en kort status for prosessen med satsingsforslaget – som er blitt grundig introdusert på tidligere møter.

Bakgrunnsnotatet til møtet gir en grundig beskrivelse av mulige konsekvenser dersom satsingsforslaget ikke blir realisert. Flere av dagens fellesløsninger risikerer da å få begrenset tilgang eller å måtte stenges ned.

Usikkerhetsanalyse i forbindelse med samfunnsøkonomisk analyse er fulgt opp og KDD signaliserer høyeste prioritet.

Det er nå utarbeidet en kommunikasjonsplan frem mot regjeringens marskonferanse. Norge digitalt trenger hjelp fra Geodatarådets medlemmer for å forankre behovet for finansiering innenfor ulike sektorer og departementer.

Marskonferansen blir den første milepælen – men forhåpentlig vil det også være behov for videre kommunikasjonsarbeid i perioden mellom mars og august.

Innspill fra Geodatarådet:

- Satsingsforslaget er et viktig digitaliseringstiltak – hvordan sikres denne koblingen. Kartverket har fulgt opp dette med å melde tiltaket inn for presentasjon og behandling i Digitaliseringsrådet med det første.
- Flere av rådsmedlemmene melder at det er utført et godt kommunikasjonsarbeid av Kartverket både inn mot etater, departementer og regionalt.
- Det er viktig både å løfte den politiske relevansen og å sikre god forståelse og støtte i embetsverket.
- Det oppleves at det er god forståelse av nytte og at det er støtte i flere departement. Flere vil bli fulgt opp med det første.
- Positive uttalelser fra flere fylker blir spesielt lagt merke til.
- Kartverket ønsker å komme i enda bedre inngrep med noen av sektorene og vil følge opp noen kontakter. Kontakt med privat bransje er etablert og vil bli fulgt opp.
- KDD har nå fått ny politisk ledelse og en ny uttalelse fra geodatarådet kan bidra positivt til enda sterkere forankring.
- Sekretariatet oppfordres til å gjennomgå tidligere uttalelser og utarbeide et forslag til nytt råd.

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd understreker betydning de nasjonale fellesløsningene har for mange virksomheters evne til å utføre lovpålagte oppgaver og å levere tjenester.

Geodatarådet støtter Kartverket i det videre arbeidet med å kommunisere viktigheten av løsningene eksternt, og anbefaler at rådet løfter saken og sender en oppdatert anbefaling.

Sekretariatet gjennomgår tidligere uttalelser og utarbeider et forslag.

Sak 2/2025**Rikets geodatatilstand - rapport til statsråd, løypemelding****Nytt fra oppstart av styringsmodell for fellesløsningene****v/Reidun Kittelsrud**

I henhold til geodataforskriften skal Kartverket årlig rapportere om status og utvikling av den geografiske infrastrukturen. Årets rapport beskriver dagens tilstand, nytteverdi og utfordringer. Den gir også råd om hvordan infrastrukturen bør utvikles for å styrke sikkerheten og stabiliteten i Norge i møte med nye geopolitiske forhold og klimaendringer.

Rapporten om rikets geodatatilstand er under utarbeidelse og skal etter planen presenteres og overrekkes til statsråden 28. februar. Geodatarådets medlemmer er invitert til dette møtet.

Reidun Kittelsrud presenterte bakgrunnen, prosessen, anbefalinger og det rammeverket som blir benyttet for å utarbeide rapporten. Det er tatt lærdom av Digitaliseringsdirektoratets rapportering av Rikets digitale tilstand.

For også å kunne sammenligne internasjonalt over tid er det valgt å benytte FNs UN-GGIM Integrated Geospatial Information Framework ([IGIF](#)), der det er utviklet verktøy for å utføre en tilstandsvurdering innenfor de 9 strategiske områdene som rammeverket omfatter. Basert på dette blir det i rapporten gitt anbefalinger for hvert strategisk område.

Det er gjennomført en prosess med involvering av ulike aktører som nå har gjennomført vurderingene. Det er ønske om å gjenta dette som en årlig øvelse.

Videre ble det i møtet gitt en statusrapport om etablering av den nye styringsmodellen for geodatasamarbeid. Se presentasjonen for nærmere beskrivelser av organiseringen og de ulike utvalg og grupperinger som inngår i den nye styringsmodellen.

Innspill fra Geodatarådet:

- Det blir kommentert en overraskende lav «score» på IGIF rammeverket.
- Viktig å påpeke betydningen av samordningsbehovet mellom departementene og at dette blir fulgt bedre enn til nå - må kobles godt til den nye styringsmodellen.
- Kartverket informerer om at KDD har tatt initiativ til tverrgående forankring mellom departementene – det foreligger utkast til mandat for en gruppe på departementsrådsnivå. Dette har fått god respons og Kartverket vil støtte initiativet.
- Hvordan adresseres utdanningsbehovet? Geodata taper mot mer «attraktive» studietilbud – dette fører både til redusert tilbud og kapasitet på fagområdene.
- Dette er et helt nødvendig fellesskap mellom sektorene og forvaltningsnivåene. Det blir viktig få med alle aktørene og ivareta tverrgående brukerbehov.
- Geodatasamarbeidet i fylkene er bygd opp rundt kommunal og regional forvaltning og dette utgjør en viktig del av den totale styringsmodellen.

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd takker for oppdateringen om rapport og styringsmodell.

Rapporten om rikets geodatatilstand er et godt initiativ som støttes.

Geodatarådets medlemmer blir invitert til presentasjonen 28. februar

Sak 3/2025

Samarbeid om geodata for havområder og sokkel

Hav og kyst som tema for geodatarådet

Behov for samarbeid om kartlegging og utvikling av kunnskapsgrunnlag v/Torgeir Stordal og Tobias Pfeifer

Norges sokkel og havområder utgjør et areal som er 5 ganger større en fastlands Norge og er svært avgjørende for verdiskapningen nasjonalt.

Torgeir Stordal og Tobias Pfeifer innledet med utgangspunkt i Søkeldirektoratets oppgaver, der det meste av den informasjonen som behandles har et geografisk element. Det er utviklet flere nasjonale løsninger som eksempelvis DISKOS – et nasjonalt datalager for petroleums data.

Det er også utviklet mer interne systemer for dataforvaltning, arealregister og saksbehandling – i samarbeid med eksempelvis Havforskningsinstituttet og Fiskeridirektoratet.

Det er utviklet grensesnitt (API) for datautveksling – bl.a. gjennom Geonorge og Arealverktøyet. Datadistribusjon og standardisering nevnes som utfordringer som krever videre samarbeid mellom aktørene.

Se den fine presentasjonen for mer detaljer.

Innspill fra Geodatarådet:

- Geodatarådet takker for en fin og nyttig presentasjon – som kan være et fint utgangspunkt for å etablere videre kontakt om noen tema mellom aktører.
- De siste årene er det blitt etablert flere løsninger for bedre samarbeid mellom både offentlige etater og næringen der felleskomponentene fra Digitaliseringsdirektoratet (ID Porten) benyttes.
- Havvind er i en oppstart og utviklingsfase og kan være aktuelt for samarbeid.
- Utfordringer knyttet til den endrede geopolitiske situasjonen må adresseres. Viktig å koble dataeierne som forvalter samfunnskritisk infrastruktur.
- Informasjonssikkerhet har vært et tilbakevendende tema og har fått høy oppmerksomhet de siste årene. All informasjon offentliggjøres ikke og i noen tilfeller tilføres det også feilkilder. Forsvarets behov prioriteres og detaljerte data begrenses.
- Viktig å sikre et tverrsektorielt kunnskapsgrunnlag der data kan sammenstilles og avdekke kompleksitet – eksempelvis knyttet til arealforvaltning. Arealverktøyet er det nærmeste vi kommer en slik løsning i dag.

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd takker for en fin presentasjon av viktige tema og utfordringer knyttet til datadeling, fellesløsninger og informasjonssikkerhet. Aktørene knyttet til kritisk undervannsinfrastruktur bør møtes igjen og diskutere videre samarbeid på dette området.

Sak 4/2025 Oppfølging av sak 14/2024 – Kunstig intelligens og GeoKI Mulige initiativer for å synliggjøre potensialet i geodata + KI og muligheter for å fremme utvikling på området.

Temaet har tidligere vært tatt opp på geodatarådets møter og det ble tid til en runde for oppdateringer om mulige initiativer for gode anvendelser av KI i offentlig og privat regi.

- Arbeidet i regi av Universitetet i Agder går videre. 14 studenter skal i vår jobbe med oppgaver knyttet til forenkling av byggesak i samarbeid med Kristiansand kommune.
- Spennende utvikling med flere interessante brukstilfeller.
- Klare utfordringer knyttet til etikk og lovverk kontra nye produkter.
- Hele bransjen er i en FOU fase der det letes etter den «fullkomne integrasjon» - der det bare virker.
- FFI har en egen podkast om temaet. Her presenteres bl.a. arbeid med bruk av KI for deteksjon av falskt KI generert innhold.
- NVE jobber med nye løsninger for konsesjonsbehandling der analyse av mange kartlag er nødvendig for å løse komplekse saker.
- Betydelig potensial for bedre samarbeid med academia og privat sektor – som kan bidra til å gjøre geografisk informasjon lettere tilgjengelig og understøtte mer effektiv produksjon.
- Vi opplever mange spredte initiativer og det bør gjøres en mer helhetlig vurdering av erfaringer innenfor ulike sektorer – er dette noe geodatarådet kan bidra til?

Forslag til oppfølging:

Nasjonalt geodataråd ønsker å bidra til å støtte initiativer for anvendelse av kunstig intelligens i offentlig og privat regi.

Geodatarådet ønsker å se mer på erfaringer fra ulike sektorer og gå grundigere inn i temaet «GeoKI» på det neste møtet.

Sak 5/2025 – Eventuelt – møteplan for 2025

Møteplan og innspill til heldagsmøtet 17. juni

Forslag til 4 møtedatoer for nasjonalt geodataråd i 2025:

Uke 25 – Fysisk 17 juni - Tromsø

Uke 38 – Online 16 september

Uke 46 – Fysisk 13 november - Oslo

Nytt nettsted for Nasjonalt geodataråd

Et nytt nettsted for Nasjonalt geodataråd er under etablering og kan testes her:

[Nasjonalt geodataråd | Kartverket.no](https://www.kartverket.no/geodata)

Samhandlingsområde for Nasjonalt geodataråd finner du på:

[Nasjonalt geodataråd | Generelt | Microsoft Teams](https://www.kartverket.no/geodata)